

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/86/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619010141
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7619010141.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého a sudcov JUDr. Anny Kohutovej a JUDr. Mareka Dudíka, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. novembra 2020, v trestnej veci obžalovaného N. N., trestne stíhaného pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 26. augusta 2020, sp. zn. 2T/25/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v r a c i a vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len ako „okresný súd“) sp. zn. 2T/25/2019 zo dňa 26. augusta 2020 bol obžalovaný N. N., nar. XX.XX.XXXX v Košiciach, okres Košice, trvale bytom G., M.. M. Č.. XXX/X, okres Spišská Nová Ves (ďalej len ako „obžalovaný“) uznany vinným z pokračovacieho zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

v období od mesiaca máj 2017 do mesiaca máj 2018 v meste Krompachy, okres Spišská Nová Ves, ako vnuk poškodených manželov neb. V. N., nar. XX.X.XXXX a A. N., nar. XX.X.XXXX prevzal od V. N. každý mesiac v danom období sumu 350,- eur, ktorou mal na základe ústnej dohody s V. N. uhrádzať v mesačných platbách poplatky Zariadeniu pre seniorov PRO VITAE, n.o., za poskytnutú službu pre A. N., pričom túto dohodu neplnil a v rozpore s touto dohodou použil prevzaté finančné prostriedky pre vlastnú potrebu, čím takto spôsobil poškodeným neb. V. N. V. A. N. škodu vo výške 4550,- eur.

Za uvedený trestný čin bol obžalovanému uložený podľa § 213 ods. 3 Tr. zákona, § 36 písm. j) Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 36 (tridsaťšesť) mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona za použitia § 49 ods.1 písm. a) Tr. zákona mu okresný súd výkon trestu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 30 (tridsať) mesiacov s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 4 Tr. zákona bola obžalovanému uložená povinnosť ospravedlniť sa opatrovníčke poškodenej L. N., nar. X.X.XXXX, bytom P., U., X.. T..Z.. H. Č.. XXXX, Česká republika, v preukázateľnej forme.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku bola poškodená L. N. s jej uplatneným nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne odvolanie a to proti výroku o vine a treste, uloženiu povinnosti nahradiť škodu, ako aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Napadnutý rozsudok spočíva podľa názoru obžalovaného na podstatných chybách konania, ktoré tomuto rozsudku predchádzali. Vytýka prvostupňovému rozsudku to, že je založený na skutočnostiach, ktoré z vykonaného dokazovania nevyplynuli, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a preto má obžalovaný pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov.

Za závažnú procesnú chybu obžalovaný považuje to, že sa trestné stíhanie začalo bez súhlasu poškodeného a ďalej sa v ňom pokračovalo tiež bez tohto súhlasu poškodeného. V tejto súvislosti obžalovaný poukázal na skutočnosť, že trestný čin sprenevery patrí medzi trestné činy, pre ktoré možno viesť trestné stíhanie iba za splnenia podmienok uvedených v § 211 ods. 1 Tr. por. t.j. takéto trestné stíhanie je možné viesť iba so súhlasom poškodeného. Uvedený súhlas poškodeného treba získať ešte pred začatím trestného stíhania, a ak už bolo trestné stíhanie začaté, ihneď po tom, čo bol zistený pomer poškodeného a páchatel'a, predpokladaný v citovanom ustanovení Trestného poriadku, alebo pred vznesením obvinenia. Pomer poškodeného a obvineného musí existovať v čase, keď sa trestné stíhanie má viesť alebo vedie. Napriek tomu, že v uznesení vyšetrovateľa zo dňa 22.11.2018, ktorým bolo obžalovanému vznesené obvinenie pre zločin sprenevery sa uvádza, že obvinený je vnuk poškodených manželov, teda daný príbuzenský pomer bol zistený ešte pred vznesením obvinenia, vyšetrovateľ si nevyžiadal súhlas poškodených s trestným stíhaním a nevyžiadal si ho ani s odstupom času. Podľa názoru obžalovaného mal preto okresný súd trestné stíhanie zastaviť a to z dôvodu nedostatku súhlasu s trestným stíhaním voči osobe obžalovaného.

Skutočnosť, že právo v zmysle § 211 ods. 1 Tr. por. nie je možné previesť na právneho nástupcu poškodeného možno zistiť aj z trestnoprávnej literatúry, podľa ktorej súhlas poškodeného nesúvisí s uplatňovaním nároku na náhradu škody, a preto na právneho nástupcu neprechádza. Dokonca ani v prípade smrti poškodeného neprechádza oprávnenie v zmysle § 211 ods. 1 Tr. por. ani na dediča, ako na právneho nástupcu fyzickej osoby.

V ďalšej časti svojho odvolania obžalovaný tvrdí, že súd neodstránil rozpory vo vykonanom dokazovaní a neustálil skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti. Okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a preto má obžalovaný pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutého výroku.

V súvislosti s vykonaným dokazovaním obžalovaný poukázal na skutočnosť, že zo zmluvy medzi A. N. a zariadením pre seniorov Pro Vitae nevyplyva pre obžalovaného povinnosť uhrádzať za A. N. poplatky s jeho umiestnením, aj keď je pravda, že všetky záležitosti s umiestnením A. N. pred uzatvorením zmluvy i s uzatvorením zmluvy dojednával práve obžalovaný.

Prvé platby za dva mesiace zaplatil obžalovaný a preto požadoval, aby poškodená V. N. uhradila tieto platby z dôchodku A. N.F., ktorý menovaná vyberala na pošte. Vráteniu platieb sa neb. V. N. nebránila a tieto mu vrátila. Výpoveď svedkyne L. N. obžalovaný nepovažuje za dôveryhodnú, nakoľko tvrdila že obžalovaný mal s poškodenou V. N. dohodu o tom, že práve obžalovaný bude prispievať sumou 100,- € mesačne za umiestnenie A. N. v zariadení a za týmto účelom úplne zmanipulovala poškodenú V. N.. Takáto dohoda medzi obžalovaným a poškodenou V. N. nikdy nebola. V ich rodine boli nezhody ohľadom finančných prostriedkov utŕžených z predaja bytu, ktorý patril zosnulej poškodenej a A. N., z ktorých časť bola obžalovanému darovaná ako odmena za doterajšiu opateru. Druhá časť peňazí z kúpnej ceny patrila neb. V. N., ktorá si zakúpila byt v Krompachoch a ďalšie veci. Práve táto záležitosť s darovaním peňazí obžalovanému ako vnukovi bola dôvodom nepriateľstva, ktoré zavládlo medzi obžalovaným, jeho rodinou a svedkyňou L. N., do ktorých svedkyňa L. N. vtiahla aj neb. V.N. N., ktorú nahovorila na trestné oznámenie proti obžalovanému.

Starobný dôchodok, ktorý poberal A. N. postačoval na úhradu nákladov v zariadení pre seniorov. Poškodená V. N.F. tento dôchodok preberala na pošte a mala všetko ďalej zabezpečiť ona. Obsah telefonických hovorov so zamestnankyňami zariadenia Pro Vitae ako ich tlmočili svedkyne O.. O. N. V. O.. M. G., nepovažoval obžalovaný za dôkazy získané v súlade so zákonom.

Na základe uvedeného obžalovaný vyslovil záver, že výsledky dokazovania nedali jednoznačný záver, že sa dopustil protiprávneho konania, pričom sú dané dôvodné pochybnosti o zistenom skutkovom stave a nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol uznaný vinným a odsúdený. Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Krajský súd na podklade podaného odvolania obžalovaného podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil nasledovné skutočnosti.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že poškodená V. N. podala dňa 28.5.2018 na OO PZ v Krompachoch trestné oznámenie pre daný skutok, popis ktorého v sebe obsahuje označenie osoby N. N. vyslovene ako vnuka oznamovateľky. Následne dňa 18.6.2018 bola poškodená V. N. podľa § 196 ods. 2 Tr. por. vypočutá, pričom pri opise skutku opakovane a na viacerých miestach spomína vnuka N. N.. Zo zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 28.5.2018 a aj zo zápisnice o výsluchu osoby podľa § 196 ods. 2 Tr. por. zo dňa 18.6.2018 je zrejmé, že poškodená V. N. nebola poučená v zmysle § 211 ods. 1 Tr. por. a k tomuto svojmu právu, ktoré jej priznáva Trestný poriadok, sa ani nijako inak nevyjadrila. Napriek uvedenému, uznesením vyšetrovateľa OR PZ v Spišskej Novej Vsi zo dňa 4.7.2018 došlo k začatiu trestného stíhania pre skutok, ktorý tiež vo svojom popise obsahuje skutočnosť, že páchatel' je vnuk poškodenej V. N.. Následne došlo k vykonávaniu previerok zo strany vyšetrovateľa, o čom svedčia úradné záznamy na č. l. 19 - 21, z ktorých vyplýva, že dňa 25.7.2018 vyšetrovateľ od primárky interného oddelenia zistil, že poškodená V. N. bola od 23. 7. 2018 hospitalizovaná, pričom podľa názoru primárky bola poškodená niektoré dni orientovaná a niektoré nie, čo je bežné vzhľadom k veku poškodenej. Dňa 3.8.2018 bolo previerkou zistené, že dňa 30.7.2018 bola poškodená prevezená do nemocnice v Gelnici. Dňa 4.10.2018 vyšetrovateľ získal informáciu, že poškodená je od 27.9.2018 hospitalizovaná v nemocnici v Gelnici, je orientovaná a po oddelení sa pohybuje samostatne. Napriek uvedenému poškodená nebola až do 26.10.2018, kedy zomrela, nielen že vypočutá, ale ani nebol od nej vyžiadaný súhlas s trestným stíhaním v zmysle § 211 Tr. por.. Po začatí trestného stíhania (dňa 4.7.2018) bola vypočutá len svedkyňa L. N. a to dňa 24. 10.2018 a za tejto procesnej situácie došlo dňa 22. 11.2018, teda po smrti poškodenej, k vzneseniu obvinenia obžalovanému, pre daný skutok. Až dňa 5.12.2018 bola svedkyňa L. N. opatrením sudkyne pre prípravné konanie ustanovená podľa § 48 ods. 3 Tr. por. za opatrovníka poškodenej V.Ž. N., pričom súhlas na trestné stíhanie dala opatrovníčka L. N. až dňa 25.1.2019 pri svojom výsluchu.

Obhajobou obžalovaného, poukazujúcou na neprípustnosť trestného stíhania pre nedostatok súhlasu poškodeného na trestné stíhanie, sa okresný súd vysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku tak, že daný súhlas považoval za daný, keďže bol udelený opatrovníčkou ustanovenou podľa § 48 ods. 3 Tr. por..

S uvedeným právnym názorom okresného súdu sa krajský súd nemôže stotožniť, nakoľko má za to, že smrť poškodeného nie je tým prípadom, ktorý má na mysli ustanovenie § 48 ods. 3 Tr. por., kedy poškodený, ktorý je fyzickou osobou nemôže vykonávať práva poškodeného podľa tohto zákona alebo je nebezpečenstvo z omeškania, a z dôvodu ktorého sa ustanoví na výkon týchto práv poškodenému opatrovník. Samozrejme, že treba súhlasiť s obhajobou, že nie všetky práva poškodeného prechádzajú na jeho právneho nástupcu, ale len tie, ktoré priznáva Trestný poriadok poškodenému a týkajú sa uplatnenia nároku na náhradu škody. Právo poškodeného dávať súhlas na trestné stíhanie, pre trestné činy taxatívne vymenované v § 211 ods. 1 Tr. por. evidentne takýmto právom nie je, teda po smrti poškodeného neprechádza toto právo dávať súhlas na trestné stíhanie na právneho nástupcu. V posudzovanom prípade je procesná situácia trošičku odlišná, nakoľko L. N. nevystupuje v tomto konaní ako právny nástupca, ale ako súdom ustanovený opatrovník podľa § 48 ods. 3 Tr. por.. Napriek tomu, že ide o opatrovníka ustanoveného podľa § 48 ods.3 Tr. por., zastáva krajský súd názor, že nevyžiadanie súhlasu na trestné stíhanie od poškodeného počas jeho života, nie je možné preklenúť resp. toto nevyžiadanie zhojiť udelením súhlasu po smrti poškodeného, od opatrovníka ustanoveného poškodenému z dôvodu, že nemôže vykonávať svoje práva poškodeného, pretože zomrel. Tento svoj názor krajský súd opiera o to, že uvedený postup by umožňoval orgánom činným v trestnom konaní obchádzať zákon a najmä nezákonným spôsobom naprávať procesné pochybenia v ich procesnom postupe. Uvedené krajský súd považuje za neprípustné a to s poukazom nielen na ochranu práv obvineného, ale aj samotnej poškodenej osoby, kedy na jednej strane stojí právo obvineného na stíhanie zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom a na druhej strane právo poškodeného rozhodnúť nielen o udelení súhlasu na trestné stíhanie, ale tiež aj na právo poškodeného vziať kedykoľvek späť svoj

súhlas s trestným stíhaním. Konkrétne v predmetnej posudzovanej veci dospel odvolací súd k názoru, že súhlas poškodenej orgán činný v trestnom konaní nezadovážil zákonným spôsobom v čase, v akom to predpokladá Trestný poriadok resp. by sa oprávnenne dalo rozumne očakávať, hoci od prvého kontaktu s poškodenou V. N.F. bol zrejmy jej pomer k osobe páchatel'a, pričom ani pri prijímaní trestného oznámenia, ani pri výsluchu poškodenej podľa § 196 ods. 2 Tr. por. súhlas nebol vyžiadaný a napriek tomu došlo nielen k začatiu trestného stíhania pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin, pre trestné stíhanie ktorého sa vyžaduje súhlas poškodeného a ani po vznesení obvinenia, kedy už bolo absolútne zrejmé, voči komu sa vedie trestné stíhanie, si orgán činný v trestnom konaní nepočínal dôsledne a nezabezpečil súhlas poškodenej s trestným stíhaním, hoci objektívne mal takúto povinnosť a mal aj možnosť dosiahnuť udelenie daného súhlasu. Pre objektívnosť je potrebné povedať, že od začatia trestného stíhania (4.7.2018) bola poškodená v období od 23.7.2018 do minimálne 4.10.2018 hospitalizovaná, pričom podľa úradného záznamu zo dňa 4.10.2018 možno usudzovať, že zdravotný stav poškodenej dovoľoval vykonať s ňou procesný úkon a pokúsiť sa súhlas na trestné stíhanie zabezpečiť. Vzhľadom k uvedenému krajský súd má za to, že pri dodržaní zákonnosti v postupe vyšetrovania mal byť súhlas poškodenej vyžiadaný hneď pri prvotných úkonoch trestného konania, teda ešte pred začatím samotného trestného stíhania, alebo hoci aj tesne pred vznesením obvinenia, či v tom najhoršom prípade tesne po vznesení obvinenia, ale určite nie 25.1.2019 a navyše po smrti poškodenej a k tomu ešte aj od subjektu, ktorý nie je nositeľom takéhoto práva. Z uvedeného dôvodu sa krajský súd stotožnil s odvolacími námietkami obžalovaného, ktorými namietal nesprávny postup okresného súdu, ktorý mal správne zastaviť trestné stíhanie obžalovaného.

Uvedený procesný nedostatok predmetného konania, spočívajúci v neudelení súhlasu na trestné stíhanie poškodenou V. N. predstavuje dôvod neprípustnosti trestného stíhania v zmysle § 9 ods. 1 písm. f) Tr. por. a teda nemožnosti meritórneho rozhodnutia o vine a treste obžalovaného, v dôsledku čoho sa už krajský súd vecne ani nezaoberal ďalšími odvolacími námietkami obžalovaného, ktorými obžalovaný napádal samotné výroky rozsudku o vine a treste, nakoľko ich posúdenie, najmä z hľadiska viny, sa stalo, vzhľadom k neprípustnosti trestného stíhania fakticky a právne irelevantné. Za daných okolností, už nie je možné zákonným spôsobom získať súhlas poškodenej na trestné stíhanie obžalovaného a preto musel krajský súd zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu, keďže ide o chybu konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzalo a vrátiť vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. V ďalšom konaní bude potrebné, aby okresný súd, vzhľadom na neodstrániteľnosť danej vady konania, urobil zodpovedajúce procesné rozhodnutie.

Z uvedených dôvodov krajský súd o podanom odvolaní rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.